

Oponentský posudek bakalářské práce Miloslava Záškovy „Počátky katolického politického myšlení v díle V. S. Štulce“

Bakalářská práce Miloslava Záškovy se věnuje nastínění základních prvků myšlení Václava Svatopluka Štulce (1814 – 1887), katolického kněze, spisovatele a vydavatele periodik, a následně jejich analýze a interpretaci. V. S. Štulec přispěl k rozvoji českého politického katolicismu a v jeho myšlení i působení se odráží nejen soudobé palčivé otázky, ale také řada témat politického myšlení pozdější doby. Jako představitel katolické církve a zároveň vlastenec se snažil nejen obhajovat učení a postavení katolické církve, ale též zdůraznit minulý i budoucí význam katolicismu pro český národ. Nejen Štulcem řešený problém propojení víry a nacionalismu, ale i jeho apel na řešení sociálních problémů jsou důvodem, proč si myšlení tohoto doposud pouze částečně reflektovaného autora zaslouží pozornost. Výběr tématu předkládané bakalářské práce proto hodnotím nejen jako relevantní, ale též jako přínosný pro rozšíření výzkumu problematiky českého politického myšlení 19. století.

Uvedenými cíli bakalářské práce je sledovat, jaká byla ideová východiska a podněty Štulcových úvah, jak hájil postavení a roli církve, jak se vlastenecký kněz snažil sloučit katolickou víru s idejemi národního obrození, a také rozebrat sociální aspekty Štulcova díla a jejich význam pro formování sociálního a politického programu katolíků. Aby mohlo být těchto cílů dosaženo, M. Zášková vychází z historického kontextu, analyzuje pojmy a zejména pro práci možné výklady pojmů jako jsou „vlast“, „národ“ nebo také „svoboda“ či „rovnost“. Vhodně své analýzy kombinuje s odkazy na Štulce inspirujícího B. Bolzana a některé Štulcovy ideje dává též do celoevropského kontextu, např. drobnou komparací s východisky E. Burkeho.

Systematické shrnutí Štulcova myšlení, obsaženého v primárních textech rozmanitého charakteru, a interpretace např. i básní, bylo zajisté obtížné, ale M. Zášková se tohoto úkolu zhostil se ctí. Volba zdrojů je přiměřená tématu a cílům, logická a vhodná je též volba historické metody práce. M. Zášková si je vědom mnohých úskalí kritické interpretace pramenů, text práce je logicky strukturovaný, přehledný a představuje kompaktní zpracování zvoleného tématu.

Stylisticky a jazykově je práce na vysoké úrovni. M. Zášková používá poutavý barvitý jazyk, až je na několika místech obtížné rozlišit, kde se jedná o jeho vlastní analýzu, a kde souzní s názory literáta Štulce. Obecně však autor argumentuje samostatně a věcně a prokazuje schopnost kritického úsudku.

M. Zášková často poukazuje, že interpretace Štulcova díla je ohromně obtížná, neboť inspiraci čerpá z mnoha ideově a hodnotově protichůdných zdrojů. Nabízí se však otázka, zda sít' spleťtých Štulcových myšlenek nepředstavuje jistou syntézu, rozdílné zdroje přetavené vyvíjející se osobností v pohnuté době přeměn. Také by bylo (do budoucna) zajímavé trochu více rozvinout otázku Štulcových možných nástupců – koho ovlivnil. Ale tyto další detailní otázky jsou především plodem bakalářskou prací podněceného zájmu.

Bakalářskou práci Miloslava Záškovy **doporučuji k obhajobě** a navrhuji ji klasifikovat jako **výbornou**.

PhDr. Eliška Klementová
Praha, 30. 1. 2012